

Voitto ja voittaja

Urheilivat yleisesti Pariisissa vähän aikaa sitten. Ei yhtään voittoa. Ruotsalaisille monta. Tästä rupesi jarrumies vähän yleisemminkin pohtimaan tuota voiton ja voittajan filosofiaa. Mitä se voitto tai voittaminen oikein on? Urheilussa se usein tarkoittaa parasta, numero ykköstä, tai kamppailulajeissa henkilöä tai joukkuetta, joka tekee eniten pisteitä, maaleja tms. Tässäkin yksinkertaistetussa ajatuksessa on jo totaalinen virhe. Suurin voitto voi vaikkapa urheilijalle olla pelkästään se, että ei osallistu. Ns. epäonnistuneita come-back-yrityksiä on jokainen nähnyt riittävästi. Suurin voitto olisi ollut lopettaa ura. Toisaalta jo pelkkä jonkin urheilusuorituksen läpivienti voi joissain tapauksessa olla yksilölle suuri voitto.

Liike-elämässä ja työ-elämässä yleensä koko voiton ja voittamisen käsite hämärtyy melkoisesti. Ihmisen mielessä kun tuo voitto on totaalisen subjektiivinen käsite. Toki voit voittaa tarjouskilpailun ja olla voittaja siihen asti, kun työ on tehty, jolloin voitto onkin voinut kääntyä tappioksi. Voittoja toki yritetään liike-elämässä mitata. Tätä mittausta varten on kehitetty valtaiset kirjanpitojärjestelmät, joilla pyritään hallitsemaan yrityksen koko raha- ja tavaraliikenne sekä tehdyn työn arvo rahana, jotta lopulta saataisiin viivan alle yksi luku. Tämä luku kuvaa voittoa tai tappiota. Siitä millaisilla keinoilla lähinnä henkilöstöä tai ympäristöä ajatellen tuo luku on saatu, se ei kerro yhtään mitään. Jos vaikkapa 60 henkilöä työllistävän yrityksen liikevoittoprosentti on vuosikautia ollut 1, henkilöstön keski-ikä on 55 vuotta, palvelusvuosia on keskimäärin 25, irtisanomisia eikä lomautuksia ole koskaan ollut, niin tuo yritys ei kuulu yrityksenä voittajien luokkaan, eikä sitä pidetä taloudellisesti mielenkiintoisena. Ei ainakaan mahdollisen ostajan mielestä. Kuitenkin yrityksessä saattaa työkennellä 60 voittajaa, jotka ovat keskimäärin 25 vuotta tehneet mielenkiintoista työtä luotettavassa ja vakaassa yrityk-

sessä. Voittajat eivät aina erotu joukosta.

Lopputuloksena todellinen voittaja on kuitenkin aina, missä tahansa ympäristössä, yksilö, ihminen. Voittaja tai häviöjä hän on joko omasta syystään tai ulkopuolisista tekijöistä johtuen, joskin jälkimmäistä tekijää useimmiten suurennellaan.

Yksilötasolla voittajan ja voiton pohdinta tulee vielä vaikeammaksi. Voittajat kun eivät aina kulje mitalit kaulassa ja asu suurissa taloissa tai he voivat asua isoissa taloissa ja kulkea käädyt kaulassa. Yhtenäisiä voittajan tunnusmerkkejä ei ole, joten voittajan tunnistaminen joukosta on hyvin vaikeaa. Ongelman ydin on siinä, että ihminen ei kerta kaikkiaan pysty mittaamaan tai arvioimaan muita ihmisiä muutoin kuin suhteessa itseensä. Minä olen koko maailmani mitta ja kaikkea tapahtunutta mittaan suhteessa omaan elämäni ja kokemusmaailmani. Lisäongelma syntyy usein siitä, että ihminen ei mielellään ole rehellinen itselleen, ei tiedä, eikä halua oikein miettiäkään millainen minä olen. Maanmittarielellä asian voisi sanoa siten, että osaan mitata toisten aseman suhteessa itseeni, mutta omat koordinaatit ovat hukassa. Voittajan tunnistaminen voi tuntua helpolta, jos ao. henkilöstä löytää itselleen tuttuja arvoja. Jos ne taas tuntuvat olevan kovin kaukana omista arvoistani, hän ei voi olla voittaja, koska mielestäni minä itse joka tapauksessa olen voittaja.

Voittaja kuitenkin tuntee omat koordinaattinsa varsin hyvin ja kyllä se heijastuu ihmisestä tavalla tai toisella niin vapaa-aikana kuin työelämässäkin. Organisaation johdon tehtävä olisi tunnistaa näitä voittajia, koska ne ovat yrityksen arvokasta kirjanpidossa näkymätöntä pääomaa. Voittajien itsetunto on hyvä ja pyrkimykset oman elämän suhteen tasapainossa kykyjen ja resurssien suhteen. Valmius kohdata työelämän erilaisia haasteita on hyvä, mikäli haasteet ovat sopusoinnussa voittajan oman maailmankuvan kanssa. Jälleen kerran vanha vir-

si. Oikeita tehtäviä oikeille ihmisille. Toisaalta voittajaa on vaikeata pitkään pitää tehtävässä, joka ei miellytä. Voittaja osaa myös kieltäytyä tehtävästä ja hänellä on usein myös rohkeutta luopua tehtävästä tai tunnustaa taitamattomuutensa useimmiten avunpyynnön muodossa. Päällikkönä toimiminen voittajalle ei aina ole helppo tehtävä. Voittaja kun on henkilö, jolle oman elämän mielekkyys on tärkeintä ja sitä hän mittaa todella vain omalla asteikollaan. Voittajat kun eivät vallan pitkään viitsi omasta mielestään tyhmiä päälliköitä katsella. He joko keskittyvät tiukasti oman reviiirinsä hoitoon tai vaihtavat työnantajaa. Toisaalta voittajan lojaalisuus yritystä ja työnantajaa kohtaan on aivan huippuluokkaa, mikäli em. mielekkyys tehtävissä on toteutunut. Tämä taas johtuu siitä, että hän ei jatkuvasti etsi jotain vähän nykyistä parempaa. Voittajan tyytyväisyys alkaa sisäisistä tekijöistä, häviäjän tyytymättömyys kumpuaa ulkoisen ympäristön huonosta jamasta. Ilman voittajia yritys ei pysty menestymään, mutta pystymmekö erottamaan todelliset voittajat niistä, jotka tavoittelevat kykyjensä ulottumattomissa olevia "voittoa" keinoilla millä hyvänsä.